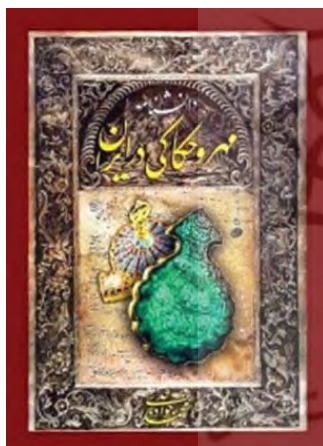

مختصری درباره «دانشنامه مهر و حکاکی در ایران»^۱

کاظم آل رضا امیری

عنوان کتاب: دانشنامه مهر و حکاکی در ایران

پدیدآورنده: محمدجواد جدی

ناشر: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی؛

فرهنگستان هنر؛ مؤسسه تالیف، ترجمه و نشر آثار هنری

مکان نشر: تهران / سال چاپ: ۱۳۹۲ / نوبت چاپ: اول

قطع: رحلی / شمار صفحات: ۸۶۴ / تیراژ: ۲۰۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۵۲۱۲۱

شابک ۲-۱۸۷-۲۳۲-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال

درآمد

ایرانیان از دیرباز، حکاکی روی سنگ‌ها را آغاز کردند و کاربردهای آن را به جهانیان عرضه داشتند. در گذشته‌های دور، نخست از تصاویر برای نشان‌دادن مهر سلاطین، پادشاهان و حکم‌رانان استفاده می‌شد. رفته رفته با پیدایش خط و بنابه خواست‌گاه و نوع کاربردی مهر، تصاویر جای خود را به خط سپرده و مهرها دارای خط نوشته‌ها، نام‌ها و سجعه‌ها شدند و باز این ایرانیان بودند که در قرون میانه اسلامی برای اولین

۱. کتاب «دانشنامه مهر و حکاکی در ایران» تألیف محمدجواد جدی، با همکاری چهار مرکز فرهنگی «کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی»، «مؤسسه تالیف، ترجمه و نشر آثار هنری»، «فرهنگستان هنر» و «مرکز دایره‌المعارف انسان‌شناسی»، به تازگی در ۸۶۴ صفحه منتشر شده است.

بار کتابت را به عرصه هنر آوردند و خالق شگفتی‌های تحسین برانگیزی در این زمینه شدند و خط به مرور توانست ارزشی مستقل از ادبیات بیابد، که ابداع اقلام مشتق از خط کوفی توسط ابن‌مقله بیضاوی شیرازی با عنوان خطوط ششگانه محقق، ریحان، ثلث و نسخ و رقاع و تعلیق و سپس وضع نستعلیق توسط میرعلی تبریزی گواه این مدعاست.

آثار فراوان به‌جا مانده از ایران باستان در زمینه مهرهای استوانه‌ای، مسطح و محدب منقوش به تصاویر و خطوط میخی، اشکانی و پهلوی، نشان‌دهنده سهم عظیم ایرانیان در ایجاد و تکامل «مهر»، یعنی همان برگ یا نشان هویت و شناسائی و به عبارتی جامع‌تر، سرآغاز هنر طراحی، گرافیک و شناسنامه در تاریخ فرهنگ بشری است که مورد توجه و الگوبرداری ملت‌های مختلف قرار گرفته است.

نخستین مهر اسلامی، همانا مهر حضرت محمد (ص) است که با سجع «محمد رسول الله» مزین نام‌های آن زمان بود و شرح آن در تحفه خطاطین آمده است. در صفحه ۱۳۷ کتاب نوروزنامه حکیم عمر خیام نیشابوری (وفات ۵۱۷) که از روی نسخه قدیمی در سال ۱۹۲۶ و در مسکو به چاپ رسیده، چنین آمده است: «انگشتر، زینتی است سخت نیکو بایسته انگشت، و نخستین کسی که انگشتری کرد و به انگشت درآورد، جمشید بود و چنین گفته‌اند که انگشت بزرگان بی‌انگشتری، چون نوری است بی‌علم و انگشتری مر انگشت را چون علم است مرمیان را و میان با کمر نیکوتر آید و پیغامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) انگشتری به انگشت اندرآورد و نامه‌ها که فرستادی به هر ناحیتی به مهر فرستادی؛ سبب آن بود که نامه بی‌مهر چون سر بی‌کلاه بود و سر بی‌کلاه انجمن را نشاید و چون نامه مهر ندارد، هر که خواهد، بر خواند و چون مهر دارد، آن کس خواند که بدو فرستاده باشند و خردمندان گفته‌اند که تیغ و قلم، هر دو خادمان انگشتری ملک‌اند. اصولاً چون پایان هر نامه‌ای را با مهر خاتم (انگشتری) مزین و امضا می‌کردند، آن واژه به مرور به معنی پایان‌بردن رواج یافت و نام پیامبر به عنوان خاتم پیامبران یا انگشتری و مهرکننده و پایان‌دهنده سلسله پیامبران به کار رفته است.

معرفی کتاب

موضوع کتاب: همان‌گونه که از عنوان کتاب برمی‌آید، کتاب حاضر در زمینه‌های مهر، مهرشناسی، مهر خوانی، مهرهای سلطنتی، حکاکی، نگین‌ها، خوشنویسی، خطاطی، نقش مهر و بازخوانی و بررسی تاریخی همه آنها و دیگر زمینه‌های وابسته است.

مخاطبین کتاب: به طور طبیعی، مخاطبان این اثر، طیف وسیع هنرمندان و پژوهشگران حوزه هنر، تاریخ، ادبیات، خوشنویسی و علاقه‌مندان میراث فرهنگی می‌باشند.

چکیده: در این کتاب، تاریخ مهر و حکاکی در ایران از شش هزار سال پیش تا دوران معاصر به صورتی علمی و موشکافانه مورد پژوهش و تحقیق جدی قرار گرفته است و نیز در مورد مهر، مهرشناسی، مهرخوانی، مهرهای سلطنتی، حکاکی، نگین‌ها، خوشنویسی، خطاطی، نقش مهر و بازخوانی و بررسی تاریخی همه آنها، به بحث مبسوط پرداخته و نوشته‌های پیچیده و درهم تنیده‌ای که بر سطح ظریف و

محدود مهرها نقش بسته و حاصل هنرنمایی بدیع طراحان و حکاکان گذشته است، رمزگشایی و بازخوانی شده است. آوردن تصاویر مهرها و نگین‌های دوره‌های مختلف تاریخی در جای‌جای کتاب، به غنای علمی، زیبایی و ارزش هنری آن افزوده است.

در فصل اول این کتاب تحت عنوان «تاریخ مهر و حکاکی»، مؤلف، به بررسی نقش مهرهای نخستین، انواع مهر و جُعل پرداخته و نگاهی به تاریخ خط در ایران دارد. موضوع فصل دوم «از مهر تا انگشتری» است. مؤلف در فصل سوم، «مهر از آغاز دوره هخامنشی تا پایان دوره ساسانی» را به بحث می‌نشیند و در فصول بعدی به بررسی و کنکاش موضوعاتی چون «خط کوفی، خطوط ششگانه و مهرهای دوران اسلامی»، «مهر و سیر تکاملی خط و خوشنویسی در عصر ایلخانی»، «مهرهای دوران تیموری و صفوی»، «مهر در دوره قاجار»، «معرفی حکاکان بزرگ و نحوه کار آنان»، «هنر سجع‌سازی مهر»، «سجع مهر برخی از پادشاهان»، «سجع مهر برخی از رجال و شاهزادگان»، «مهرهای اماکن متبرکه، علمای اسلامی، مراجع تقلید و هنرمندان»، «مهر در کشور عثمانی و شبه قاره هند» می‌پردازد و در فصل چهاردهم، فرهنگ‌نامه مهر و حکاکی را با آوردن شاهد از شعر و ادبیات فارسی ارائه می‌دهد.

نگارنده تلاش کرده است تا با تألیف این کتاب طی بیست سال تحقیق و تلاش و با عرضه و ارائه مستندات متعدد تاریخی و هنری، اثری جامع و مرجع در حوزه‌ای تخصصی، به پژوهشگران و علاقه‌مندان مهر و حکاکی تقدیم کند.

دانشنامه مهر و حکاکی در ایران، در واقع تجمیع مجلد اول و دوم کتاب مهر و حکاکی در ایران است که مجلد نخست آن پیش‌تر در سال ۱۳۸۷ از سوی فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی منتشر شده بود.

معرفی مؤلف

محمدجواد جدی، پژوهشگر و نویسنده حوزه‌های هنری خوشنویسی، مهرشناسی و حکاکی، متولد ۹ مهر سال ۱۳۴۰ است. آثار او عبارت است از:

- مهر و حکاکی در ایران، ناشر: فرهنگستان هنر، دانشگاه تبریز، پژوهشکده هنر، ۱۳۸۷ (کتاب شایسته تقدیر فصل بهار ۱۳۸۷)

- مهرها و نگین‌ها، ناشر: موزه آستانه حضرت معصومه (س) قم، انتشارات زرین و سیمین، ۱۳۸۸.

- شیراز نامه، ناشر: مرکز تألیف ترجمه و نشر آثار هنری (فرهنگستان هنر)، ۱۳۸۹.

- مهرهای سلطنتی، در مجموعه موزه کاخ گلستان، ناشر: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰.

همکاری در انتشار کتاب‌های: فرهنگ واژگان و اصطلاحات خوشنویسی، نوشته دکتر حمیدرضا قلیچ‌خانی، ناشر: انتشارات روزنه.

- مصحف بهارستان، ناشر: کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

- گلستان گلستانه، ناشر: کتابخانه موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی.

او علاوه بر تألیف، نزدیک سی مقاله نیز در زمینه‌های خوشنویسی، سکه، مهر، حکاکی، خاتم و نگین به رشته تحریر درآورده که در میان آنها می‌توان به مقاله: «مهر گوهری بر تارک خط و نقاشی» (مقاله برگزیده همایش بین‌المللی خوشنویسی جهان اسلام) اشاره کرد. او در کنار این آثار قلمی، به کار تدریس، عضویت در هیئت‌های علمی و داوری در همین موضوعات و زمینه‌ها نیز اشتغال دارد.

استاد آیدین آغداشلو در درآمدی که بر این کتاب نگاشته، در مورد مؤلف آورده است: «بنده به سهم خودم، وامدار و حق‌شناس آقای جدی و تألیف گران‌بهایشان در تحقیق و شناسدن هنر مهرسازی قدیم ایرانیان هستم و خواهم بود. این دوست محقق گرانقدر در پی عمری کوشش، مطالعه، بررسی و کارشناسی مهرها، به‌ویژه مهرهای پس از اسلام در ایران توانسته پرتوی تازه بر این زمینه درخشان، اما از یادرفته بیفکند و یکی از خاص‌ترین هنرهای چندهزار ساله این سرزمین را به شیفتگان آن معرفی کند. کتاب حاضر که به همت یکی از سخت‌کوش‌ترین محققین این رشته فراهم آمده است، در عین حال، از دانش و بصیرت گسترده مؤلف در دیگر زمینه‌های هنرهای رایج پس از آغاز اسلام در ایران برخوردار شده است و علاقه دیرین ایشان در این زمینه و مخصوصاً در حوزه خوشنویسی ایرانی، به گستردگی دیدگاه و پربار شدن این تألیف کمک بسیار کرده است. قرائت نوشته‌های پیچیده‌ای که بر سطح ظریف و محدود مهرها نقش بسته است، خود نیاز به خبرگی خاصی داشته است که الحق از عهده ایشان و شاید تنی چند از دیگر متخصصان باقی مانده برمی‌آمد و تعقیب و رمزگشایی نوشته‌های پیچیده و درهم تیده و هنرنمایی بدیع طراحان و حکاکان گذشته، خود فضیلت و مهارتی است قابل تحسین و ستایش».

انگیزه تألیف کتاب:

از لابلای کلام مؤلف در پیشگفتار کتاب، می‌توان به انگیزه او از تألیف این اثر دست یافت: «علاقه به شناخت و بررسی مهرها و نشان‌ها، این گوهرهای تابناک تارک تاریخ و هنر، به دوران طفولیتم باز می‌گردد و بی‌تردید با خونم سرشته است، چرا که این توفیق را داشتم به حکم فرزندی و هم به افتخار شاگردی در آستان مردی از سلاله هنرمندان وارسته ایران زمین که عشق را عجین آثار خود می‌کرد، شاهد ابداع آثار جاودانه شوم، که این زیباترین خاطره دوران کودکی و جوانیم بود. استادی که اثرش را خالصانه و با شوقی عارفانه می‌پروراند و عاشقانه به انجام می‌رساند و بدین‌سان من در محضرش، ارج‌نهادن به این نگین‌های گرانقدر را آموختم و بدانها دل بستم.»

و نیز در متن تقریظ هنرمند فرزانه، جناب استاد محمدحسین جدی، پدر ارجمند مؤلف بر کتاب «مهر و حکاکی در ایران می‌خوانیم: «حمد و سپاس خدای را عزّ و جلّ که عمری عنایت فرمود و آرزویی که همواره در دل داشتم و دستیابی به آن برایم مقدور نبود با همت و پشتکار فرزند عزیزم محمد جواد، این کتاب ارزشمند تألیف و جامه طبع پوشید و خواسته قلبی مرا برآورده ساخت.»

بی‌شک این آرزوی پدر و آن اهتمام و علاقه فرزند، پس از انتشار تالیفات گذشته و جای خالی چنین اثر

جامعی، زمینه تألیف کتاب «دانشنامه مهر و حکاکی در ایران» گردیده است.

ساختار کتاب:

الگوی شکلی و پردازش مطالب این کتاب که به قطع رحلی و در ۸۶۴ صفحه است، بر اساس فصل‌بندی می‌باشد و به چهارده فصل اساسی تقسیم می‌شود. هر فصل نیز دارای موضوعات فرعی است که این موضوعات می‌توانند کامل‌کننده و مبین موضوع اصلی باشند. نگارنده کتاب، یک پیشگفتار در آغاز و یک سخن آخر در پایان فصول نیز آورده است. عناوین فصول چهارده‌گانه دانشنامه مهر و حکاکی در ایران به شرح زیر است: ۱. تاریخ مهر و حکاکی؛ ۲. از مهر تا انگشتری؛ ۳. مهر از آغاز دوره هخامنشی تا پایان دوره ساسانی؛ ۴. خط کوفی، خطوط ششگانه و مهرهای دوران اسلامی؛ ۵. مهر و سیر تکاملی خط و خوشنویسی در عصر ایلخانی؛ ۶. مهرهای دوران تیموری و صفوی؛ ۷. مهر در دوره قاجار؛ ۸. معرفی حکاکان بزرگ و نحوه کار آنان؛ ۹. هنر سج‌سازی مهر؛ ۱۰. سج مهر برخی از پادشاهان؛ ۱۱. سج مهر برخی از رجال و شاهزادگان؛ ۱۲. مهرهای اماکن متبرکه، علمای اسلامی، مراجع تقلید، و هنرمندان؛ ۱۳. مهر در کشور عثمانی و شبهه قاره هند؛ ۱۴. فرهنگنامه مهر و حکاکی در شعر و ادبیات فارسی؛

پیوست‌ها و ضمائم

کتاب حاضر علاوه بر فهرست مطالب و فهرست تصاویر و یک متن تحت عنوان درآمد در آغاز کتاب، دارای پیوست‌ها و ضمائم متعددی نیز هست؛ از جمله: یک ضمیمه به عنوان تکمله متن؛ تقریظ‌های پژوهشگران فرهیخته و هنرمندان زبردست مهر و حکاکی بر تألیفات پیشین مؤلف؛ متن نقد و بررسی آثار پیشین مؤلف در قالب مقاله، خبر و نامه؛ کتاب‌نامه‌ای در ۱۴ صفحه با حدود ۲۵۰۰ منبع، اعم از کتاب و مقاله و نیز سی منبع لاتین؛ نمایه‌های مختلف با عناوین «متن و سج مهر»، «مهر صحاف»، «مهر وقف کتابخانه‌ها»، «مهرهای قرآنی»، «نام‌ها»، «مکان‌ها» و «حکاکی و زمینه‌های وابسته» در ۷۵ صفحه. در پایان کتاب نیز، ترجمه انگلیسی چکیده اثر، فهرست مطالب و فهرست تصاویر آمده است.

Abstracts

authored by Forsat od-Dowlah-ye Shirazi. Forsat was respectively a student of Mehdi Khan Solhi (Montazam alHokama) in the science of music. This book is taken from Safi ad-Din Ormavi's Sharh-i Advar as well as Forsat Shirazi and his contemporary musicians' ideas and introduces songs and parts of Iran's traditional music. Correction of the mentioned treatise has been carried out based on its unique version in author's script that is kept in the Hafeziyeh library in Shiraz.

A catalog of manuscripts in Dr. Amir Abbas Jalali Khorasani's private library

Ali Sadeqzadeh

In this paper, contributed books of the late Dr Amir Abbas Jalali (1930-2009) consisting of 23 volumes of exquisite manuscripts, 22 lithographed books, several miniature sheets registered under three titles and an exquisite print book, totaling 49 versions are briefly introduced. These books were donated by his wife, Mrs. Manijeh Taghizadeh, to the National Library and Archives of Iran (NLAI) and are kept in the repository of rare books and manuscripts of the National Library under the name of the donor.

Pages from the vast sea of literature (1)

Behrouz Imani

This paper has three main contents: 1. quatrains in art of book illuminators quoted from the book Riaz-i Sultani; 2. mention of Ta'liq script in the book Sihr-i Halal-i Sultani; and, 3. Stating the tools, places and times of writing quoted from the book Latayef ul-Insha'.

Rereading the tombstone of Qanbarali, a son of Holy Mir Jamshid in Mehran, Taleqan, Iran

Mohammad Javad Jeddi

A tombstone of Qanbarali, a son of Holy Mir Jamshid in Mehran village, Taleqan, Iran, dating back to the Safavid era, has been reread and restored by Mohammad Javad Jeddi. This is a report of the procedure done on this tombstone.

An encyclopedia of stamps and engraving in Iran: a book review

Kazem Alereza Amiri

The book an encyclopedia of stamps and engraving in Iran written by Mohammad Javad Jeddi has described in detail the history of stamps and engraving in Iran from six thousand years ago to the contemporary era in a scientific and rigorous research. It has also talked in detail on stamps, engraving, gems calligraphy as well as their historical backgrounds.

Georgian Sources on the Iranian Constitutional Revolution (1905–1911): Sergo Gamdlishvili's Memoirs of the Gilan Resistance

Iago Gocheleishvili

Translated by Hossein Ahmadzadeh

The essay of Sergo Gamdlishvili (1882–1910), a Georgian participant of the Gilan resistance, was published in Tbilisi in February–March of 1910. The source focuses on the Gilan resistance and provides insights and interesting details regarding the political attitudes, strategies, and collaboration of the Transcaucasian and Iranian revolutionaries from the end of 1908 through the summer of 1909. The source is also interesting material to study how the Iranian Constitutional Revolution was seen by its Caucasian participants, what they deemed to be major peculiarities of the Movement in different regions in Iran, and how they saw their role in these events.

A report from Kodir (a village in Mazandaran, Iran) in the Naserid era

Amir Keyvan Darvish

Mohammad Khan'ali

Kodyr is a village that has an ancient history and has been frequented and inhabited for a very long period. Kodyr is now a mountainous and cold village; in central part of the district Kolrudpay, Nowshahr. The book *History of Tabarestan, Rouyan and Mazandaran* mentions: "The history of Kodyr village dates back to before the advent of Islam and its people were Zoroastrian until 700 AH and ransomed annually 700 castrated horses to Muslims to protect their ancestral faith. This paper tries to dislodge, from among the Qajar travelogues, including Nassereddine Shah and his ministers' travelogues especially Etemadassltaneh and Sa'dollah Darvish, a resident of Kodyr's memories and even of EU nationals' travelogues, information including population statistics, natural conditions, vegetation and ... of Kodyr.

The events in Egypt: a report of Arabi Pasha's riot in Egypt against the British colonialism

Yousef Beigbabapour

Mas'oud Qolamyeh

This work describes of events of the Egyptians uprising against British colonialism that led to the outbreak of Araby Pasha and could have blows and severe damages to the then British Government. In this uprising both sides' human and financial losses were enormous. Manuscript of the thesis numbered 11395 is reserved in the Sarim al-Dowlah library in Isfahan, Iran.

A tretise on music: a part of Daryay-e Kabir (Great Sea) collection written by Forsat od-Dowlah-ye Shirazi

Majid Sarian

This thesis, which is not published yet, is part of the book *Daryay-e Kabir (Great Sea)*

Abstracts

Reviewing the Persian documents on the history of Iranian oil, the history of Iranian Oil is one of the issues which can be examined and Iran's active diplomacy on the question of the oil, especially In the Mozaffari and Ahmad Shah eras, can be analyzed. Documents that this paper focuses upon demonstrate well Darcy's responsibility towards the Iranian government and the oil commissioner between Iranian government the South Oil; of which is less mentioned in the foreign source.

An account of the 28th Mordad coup in Isfahan: Ali Mojahed's memoires

Abdolmahdi Raja'ee

This article includes Ali Mohammad Mujahid's memories (Isfahani Mujahid newspaper journalist and editor) of the days leading up to the coup of Mordad 28, 1332 (August 19, 1953 in Isfahan which has been published in Mujahid newspaper in 1335 (1956). In the years of the Oil Nationalization Movement, Isfahan, as it was a city of workers whose cultural classes were also very active, experienced a strange vibrant in its history; a part of these changes is portrayed by the author as a pro-government and an opposition side to Dr. Mohammad Mossaddeq.

Questioning on the change of script (in recent 150 years)

Kazem Ostadi

The subject "provisions and questions on the script" can be followed in variety of sub-topics such as the following: Koran scripts, copper posts, author, Brail script, change of script, suspicious scripts attributed to Quran, changing the script of Koran, publishing Koran in Latin script, buying and selling as well as keeping scripts, wage of scripting, scripting tools and lots of other subjects. The author of this article mentioning a short introduction on script and its change, points chronologically all the rules and questions regarding the change of script.

The function of Mohammad Ali Forouqi's government in the first months of the occupation of Iran (from September 1941 to March 1942)

Mas'oud Khatami

Majid Alipour

Mohammad Hossein Alizadeh

Mohammad Ali Foroughi was one of the most important political figures in the Pahlavi era. Foroughi had an important role in appointing Reza Khan as a king. During the Allied Armies' invasion to the country in the Shahrivar 1320 (August 1941), due to his special relationship with the English authorities, he was again called to form the government and was responsible for this matter. Maintaining monarchy in Pahlavi Family, sitting at the negotiating table with the Allied Armies in order to resolve the occupation of the country, the opening of the new parliament and trying to defuse the society's crises were among the most important actions of his government in the first months of the country's occupation by the Allied Armies.

Abstracts

surveyed and tracked Mo'tasem ol-Molk in the historical and literary sources. And finally, it has fetched the importance of his scientific and literary figure as well as his interactions with his contemporary literary figures such as Ehtesham ol-Molk, Kemali and Kasravi and his effect on Nima Youshij, the father of Persian modern poetry.

The Safavid Sultan Juneid's letter to Ibn Shamma' Halabi

Ahmad Khameyar

This paper reveals the letter of Safavid Sultan Junaid (in Arabic and Persian translation of it) which is addressed to Shams al-Din bin Shamma' a scholar of the 9th century (791-863 AH) Aleppo. The text of the letter is quoted from the book *Knuz oz-Zahab fi Tarikh-i Halab* (gold treasuries in the history of Aleppo) written by Sibte ibn al-Ajami (d. 884 AH) in which Sultan Junaid has a verbal argument with Ibn Shamma'.

Ali Abivardi and Dr. Abdollah Behzadi's biographies: a critique on the Iranian Parliamentary Men

Abdolmohammad Daneshvar

Iranian Parliamentary Men compiled by Manouchehr Nazari, while being a valuable source on contemporary Iran, especially on the study of statesmen, in which, while introducing all representatives of the Iranian National Assembly and the Senate, their constituencies have also been mentioned, also contains mistakes; for example, Abulvardy, Ali (p. 40) is mixed with Shirazi, Haj Aqa Muhammad (p. 499); both are introduced as one character. And this was, in turn, an opportunity for the author of this article to refer to the references and fetch the life and works of Sheik Ali Abivardi and also a supplemental biography of Dr. Abdollah Behzadi.

The oldest document in Malek National Library and Museum

Marziye Mortazavi

In classification of documents, sales documents are located among religious documents and have main components including the vendor, purchaser, sales or sold item, sales-price. The document discussed in this paper is the oldest evidence available in the Malek National Library and Museum. This document which belongs to the year 900 AH, the period of Aqqoyunlus, is about buying the real estates in Bloukat, Isfahan, Iran containing Jozdan, Qhab, Qhjavarestan, Dastjerd, Roudasht (Upper and Lower), Tahmouresat amounting to 140 Tabrizi tomans and 8,590 Tabrizi dinars. The mentioned document has been set with the assistance of Rouzbahan Khonji, the Minister, with the representation by Sheikh Tajaddyn Ahmed bin Almula El Sa'eed and testimony of 30 Rijal of the time.

The Qajarid Iran relations with Iran & UK Oil Company: a documented study

Mohammad Hassan Nia

Abstracts

ing held at the Iranian National Library under No. F-2227. This manuscript includes two divans: Divan of Seyyed Hassan Qaznavi, which is from the beginning till page 212; and the other one, Divan of Siraj-e Qomri, which is absent in other manuscripts. Probably during binding, a newfound ballad is inserted by mistake in the first part (p. 149) and among the lines of Seyyed Hassan Ghaznavi and has therefore not been considered. 45 lines of ballad are fully narrated in the National Library manuscript and the partial narration of line 46 indicates that there have been more lines that are not in our hands.

Biblical predictions of the Prophet Muḥammad among the Zaydīs of Yemen (6th/12th and 7th/13th centuries)

Sabine Schmidtke

Translated by *Mohammad Kazem Rahmati*

Zaydí Mu'tazilites were less hesitant than Sunnī mutakallimūn to employ biblical materials allegedly predicting the advent of the Prophet Muḥammad. A similar tendency can be observed among the Zaydí theologians of the 6th/12th and 7th/13th centuries in Yemen. During this period, the cultural center of Zaydism had gradually shifted from the coastal regions south of the Caspian Sea to Yemen. This was the result of the political unification of the two Zaydí states in Iran and in Yemen during the imamate of Abū Yâlib al-Akhīr (d. 520/1126) and the subsequent cultural transfer of Zaydí and non-Zaydí religious literature from Northern Iran to Yemen. This paper discusses this matter by focusing on Zaydis of Yaman.

The sales documents of Mirza Ebrahim Khan (E'tesam ol-Molk)'s castle in Ashtian, Iran

Assadollah Abdoli Ashtiani

The castle, known by Mirza Ebrahim Khan in Ashtian belonging to Mirza Ibrahim Mostofi Ashtiani (E'tesam ol-Molk), the ancestor of Parvin E'tesami; which, after the migration of Mirza Ibrahim to Tabriz, has been purchased by Mirza Hassan Khan (Raf'at Divan) and then in 1332 AH sold by his heirs to Haji Mirza Gholam Hossein Ashtiani amounting to one hundred and fifty Tomans. This article will transcribe and review the documents transferring the Mirza Ebrahim Khan's Castle to Haji Gholam Hossein Tajer (the merchant) by the heirs of Raf'at Divan.

Mirza Taqi Khan Kardar Kiani (Mo'tasem ol-Molk)

Mohammad Hossein Soleimani

There is little and scattered information available on some historically effective men, especially in the Qajar era, due to the similarity in titles. Scattered Documents and information in different sources can be helpful in reconstruction of an overview of the era and their relations. Moreover, this paper accordingly has rewritten eleven newly-found documents from Mirza Taqi Khan Mo'tasem ol-Molk Kardar Kiani. It has then

Abstracts

Mirza Mohammad Akbar Hosseini Monshi (Qa'eni Bamroudi)'s Ashoura'ee epical divan

Abdollah Radmard, PhD
Seyyed Abbas Mohammadzadeh, PhD
Elyas Rostampour

This religious epical composition of Qa'eni Bamroudi, a scribe of Nadir Shah, composed in the style of Shahnameh in the year 1170 AH in 4,300 lines. Throughout this poem an epic tone is seen and there is nowhere in it lament or sorrow towards Karbala and its martyrs. This poem which is the oldest epic on the theme of Ashura event is dedicated to Ahmad Shah Abdali and Shahrukh Mirza-ye Afshar.

Lingual and syntactic properties of Baba Taher Hamedani's couplets

Seyyed Arman Hosseini Abbariki

Analyzing the language and grammatical features of Baba Taher's couplets and also comparing them with the Konia version (the oldest source of the poetry), the author of this paper has tried to separate the additional couplets from the main ones and along with studying the ancient terminologies (such as subject pronouns, Gourani verbs, etc) in these poems, show how these words have been transform over time. In the end, he has edited ten chosen couplets from Baba Taher's divan to show to what extent these changes have been.

Rostam's infancy and the killing of Babrebayan (the tiger) (in Hawrami language)

Mazhar Advai

The version of Rustam's infancy and killing of Babrebayan in Hawrami has been scribed on 22/3/1968 by someone named Yarallah Rostami. This version is written in nasta'liq, in 886 lines and 72 pages. Babrebayan version is one of the tales in Hawrami Shahnameh; a lot of these versions have so far been published by the editors. This paper, in addition to examining the Hawrami narrative of Babrebayan version, will compare it with written and oral Farsi (Persian) and Mandeans (Chinese) Babrebayan narratives to not only introduce Hawrami Babrebayan version, but also reveal its similarities and dissimilarities with other narratives of Babrebayan.

A newly-found ballad from Seraj-e Qomri

Abbas Bagjani

Seraj od-Din Qomri Amoli (b. 625 AH), known as Seraj-e Qomri, was a perfect and little-known Persian poet. This paper describes a version of his newfound ballad be-

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

PAYAM
BAHARESTAN

PAYAM-e BAHAREATAN

Quarterly

2nd period, vol. 5, no. 20 (Summer 2013)

Published by Islamic Consultative Assembly Library (ICAL)

Managing Director

Mohammad Rajabi, Ph.D.

Editor-in-Chief

Nourollah Moradi, Ph.D.

Advising board

Seyyed Ali Ale Davoud, Seyyed Mohammad Tabatabaei, Ph.D.

Mohammad Hasan Rajabi, Behrouz Imani, Mohammad Kazem Rahmati, Ph.D.

Deputy Editor

Kazem Alereza Amiri

Page designer

Reza Sefidkouhi

Editor

Marziye Raqebiyani

Printing Supervisor

Niki Ayoubizadeh

Address

Islamic Consultative Assembly Library (ICAL),
Baharestan Sq., Tehran, Iran (Islamic Republic of)

Zip code: 1127613411

Tel: 021-66164119

Fax: 021-66401429

URL: www.ical.ir

Email: payam@ical.ir